

Reuerendi Patris P. Hieremiæ Drexelii e Societate Iesu Opera omnia

Duobus nunc Voluminibus comprehensa, & libellis ante hac non editis
aucta ; Illvstrata, Indicibvs Moralibus, Locorum S. Scripturæ, Capitalium
Mysteriorum fidei, Rerum, & Concionum quouis anni tempore habendarum
; Congestis Et Compositis Methodo prorsus, alijs Auctoribus inusitata ; Sed
Theologis ...

Drexel, Jeremias

Antverpiæ, 1643

Cap. VI. Sextum in cœlo gaudium, voluptas è quatuor corporis gloriosi
dotibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77028](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77028)

verò cum epulamur more Gallico, simul omnia fercula, aut plurima eorum pars apponitur, ita pæne simul plura possunt delibari.

In hoc Orbe, Hispanico ac Germanico ritu prandemus: Hodie fortasse læti sumus, quid lux ferat crastina, quid sequens hebdomas, quid proximus mensis minetur, ignoramus. In celo non sic gradatim beatitudinem fruimur, omnes cæli voluptates quolibet momento percipiunt Beati, æternum eas sic percepturi. Quod, si exactius cogitur, incredibiliter beatitudinis bona commendat.

Amor & gaudium faciunt musicum.
Theologi concinnè dicunt: Amor & gaudium faciunt Musicum. Fit non raro ut amatorculus aliquis delirus mediam noctem vel mediâ hieme fidium cantu domum celebret, & tota personet vicinitas. Ab hoc infano Musicam frigoris patientem extorquet amor quantumvis impurus. Ad limen non cantaret tam diu, nisi amaret. Ita & gaudium provocat ad cantum. Pharaone illiucque exercitu in undis sepulto, Tunc cecinit Moses & filii Israël: *Cantemus Domino, gloriosè enim magnificatus est.*

Exod. c. 15. v. 1.
Ps. 95. v. 1.
Quoties David & amorem & gaudium testatus in cantum prorupit? *Cantate Domino canticum novum, cantate Domino omnis terra. Cantate Domino, & benedicite nomini ejus.* Hæc ei cantica persuasit amor. Beati cælestes cum & amore ardeant, & gaudiis cumulatifsimi sint, non mirum si cantent. Amor & gaudium faciunt Musicos. Augustinus futuri spe lætissimus: *Felix ego, inquit, & verè in perpetuum felix, si post resurrectionem hujus corporis auri audire meruero illa cantica cælestis melodia. Fortassis ego nimis inque beatus, si & ego ipse meruero cantare ea, & assistere Regi meo, Deo meo, Duci meo, & cernere eum in gloria sua.*

§. III.

In celo quilibet sanctum constituit symphoniam.
Harmonia minùs quàm duas voces non admittit; vox unicè concentum non facit. At in celo Sanctorum quilibet singularem constituit symphoniam: perinde uti artificiosa sunt horologia, quæ Musicis vocibus instructa totum decantant carmen. Hic unicum est horologium, sed voces diversæ; sic unicus beatorum hominum symphoniam & concentum potest edere. Quale igitur jubilum erit in celo à tot myriadibus cantorum? Nostra Musica paupertate grandi laborat, solis quatuor constat vocibus. Musica cælestis ditissima est, voces habet innumeras. Nos præstantissimam laudaturi Musicam, Orpheorum harmoniam, Sirenium concordiam appellamus; sed quid hæc ad cælum concentus? Nos velut nosocomii timentes senes & ævus latrante stomacho inamenum animus, si cum aulædis cælestibus conferamur. Illi ad mensam offertissimam cantant, amore & gaudio undequaque perfusi: nos velut cicadæ stridulis querimoniis fatigamus cælum: Illi canunt, nos gemimus.

Cherubim, Seraphim, Ministorum, portæ, & c.
Franciscus Assisias suo fato jam vicinus, vix ossibus hærebat, & magnis urgebatur doloribus. His mitigandis unum aliquem è locis (Paciscus is audiebat, poetarum olim non infimus) rogabat, chelyn adferret ad instituendum concentum: & unâ rationem addidit, cur id fieri vellet. Cui Paciscus: Hanc tibi gratiam, mi Pater gratificari minime reculem, sed vereor, ne alius simus offendiculo. Ergo, ait Franciscus, omitte exequi quod dixi. At liberalissimus Deus in suorum vota, non passus est fidicinem hic deesse. Ergo Angelus in subsidium venit, & quamvis unico per chelyn ductu, ita fidibus cecinit, ut æger Franciscus jam in meliorem Orbem se delatum crederet. Hæcine potuit vel unus Angelus, vel unico chelys contactu? Quid erunt mille tales fidicines, quid tot millena millia excellentissimorum ejusmodi cantorum in celo? *Torrente voluptatis tuæ potabis eis.* Hanc è celo Musicam complures sanctorum hominum jam tumulo proximi velut eminus audierunt. Hinc

Tom. I.

A illis promptissimum fuit huic Orbi valedicere, & omnem cogitationem transferre in paradysum.

Beatus Nicolaus Tolentinus lex mensibus ante obiit. Quo illum desiderio cælestis vite arsisse credimus, ad quam tam suaviter, & à tot Orpheis invitabatur? Beatum Martinum Sulpitium commemorat hymnis cælestibus honoratum; beatum Servulum Gregorius: de aliis alii. Talem Deus promissidem suis præbandam solet submittere: hæc illos gustatione ad cælum iniciat.

Hic ostendit conformitatem humanæ voluntatis cum divina. Non est in Orbe symphonia suavior, quàm hoc bicinium, Dei & hominis consentientium, idem volentium, atque ita simul canentium per intimam voluntatem conjunctionem. Hominis est contenta hæc voluntas & acutum scanlim insonare: Ego Domino meo & Deo meo; Ego dilecto meo, & ille mihi: possumus alter alteri cedere; alter alterius dicta capit, mutuo nosmet amore complectimur; ambo idem volumus, idemque nolumus: Domini mei voluntas mea est, & meam meus Dominus transfudit in suam: idem canimus.

Hæc nobis cantiuncula est discenda. Et sciamus nos nunquam in discendo hoc cantu sic profecturos, quin plura dicere, melius proficere, suavius canere, nostram cum divinâ voluntate ætius conjungere possimus. Ideo *Cantate Domino canticum novum; Cantate Domino omnis terra: Cantate, oro, cantate: Quod Deus voluerit, volo: Sicut mandavit mihi Pater, sic facio.* Hoc canticum Christus è celo tulit. Hoc canticum ad modulum fines, ad supremum halitum est producendum. Pessimè cecinit, qui ante finem canere desit.

Psalmi quadragesimi quarti hæc est inscriptio: *Canticum pro dilecto, In finem us, qui commutatur.* Paulus rem maxime dixit: *Ecce, inquit, mysterium vobis dico: omnes qui dormimus, sed non omnes immutabimur.* Vultis immutari, vultis ad suavissimam cæli Musicam extolli: Cantate canticum pro dilecto, In finem. Cantate: *Fiat voluntas tua sicut in celo & in terra.* Hic ego cum Isaiâ vociferor, & hortor singulos: *Bene cane, frequenta canticum, ut memoria tui sit.* Non turbent hoc ruium canticum latratus canum, non mugitus bouum, non rugitus leonum, non fremitus equorum, non ululatus luporum. Non te hominum rixantium aut vituperantium voces impediunt, non obtruncantium, non iracundorum, non lascivorum, non obmurmurantium clamor terreat.

Sunt qui nihil minus velint, quàm quod vult Deus: sed nec humanæ norunt suam subiungere voluntatem. Hi non canunt, sed rudunt cum onagris. Quilibet cælestem amas Musicam, Bene cane, Fiat voluntas tua: frequenta hoc canticum; Non sicut ego, sed sicut tu vis. Cane canticum pro dilecto, idque in finem, ut memoria tui sit in celo.

CAPUT VI.

Sextum in Celo Gaudium, Voluptas è quatuor corporis gloriosi dotibus.

Nemo non assentietur priscis Patribus, qui paradysum, primas Orbis delicias, celo conferunt. Inter complures paradisi arbores una fuit *Lignum vite*. Præter salientes fontium aquas, nobilissima quatuor flumina fuerunt, quibus hæc deinde nomina sunt in-

In paradiso cælesti lignum vite. Servator Orbis est Dominus Jesus, æterna Sapientia, Rex Regum, à quo in nos omne promeritum, omnis favor & gratia, æterna vita derivatur: ceteræ hujus paradisi arbores sunt alii cælestes. Porro cælestes.

V 3

Gen. c. 2.
v. 10.
Quatuor
beatorum
corporum
dotes.

Porro sacrâ paginâ teste, Fluvius egrediebatur de loco voluptatis ad irrigandum paradysum, qui inde dividitur in quatuor capita. Cum quatuor his fluminibus, quaternas beatorum corporum dotes licebit comparare. Theologorum omnium vox una est, Ex animo cuiusvis Beati, in corpus redundaturam ingentem gloriam. Hæc verò quatuor illas excellentissimas condiciones continet, quas dotes appellare consuevimus.

Harum prima est *Immortalitas*, quam alii *Impassibilitatem* vocant: hæc corpus gloriosum ab omni penitus corruptione servat integerrimum. Altera est *Subtilitas*, quâ gloriosum corpus dotatū quævis corpora penetrare potest. Tertia *Agilitas*, quæ corpori tribuit facultatem quoquoque celeritè se movendi. Quarta est *Claritas*, lumen corporis admirabile, quod splendori solis a deo non cedit, ut illud etiam superet. Hæc illa sunt quatuor flumina à Beatitudine velut à paradiso profluentia, & nunquam defectura. De his ordine nunc agendum.

§. I.

HÆ, quas diximus gloriosi corporis condiciones, Dotes nuncupantur ob communem, quem cum dote habent significatum. Jurisconsulti duplicem statuant dotem Profectionem & Adventitiam: illam parentes, istam alii largiuntur. Ritu veteri dos sponsæ dabatur die nuptiali, cum in ædes sponsi primum inferret pedem. Non aliter sanè ad ipsam cæli ingressum Christus animarum sponsus hanc suis elargitur quadruplicem dotem, quam rectè adventitiam vocabimus.

Dos prima corporis *Immortalitas*. Beatus Paulus simul omnes quatuor dotes complexus: *Seminatur*, inquit, *in corruptione*, *surget in incorruptione*; *seminatur in ignobilitate*, *surget in gloria*; *seminatur in infirmitate*, *surget in virtute*; *seminatur corpus animale*, *surget corpus spirituale*. Dum corpus mortale gerimus, in corruptione seminamus: Verum ut idem Apostolus loquitur: *Oportet mortale hoc induere immortalitatem*. Ita corpus redibit ad vitam, incorruptionis & immortalitatis munere affectum. Atque hæc beatorum hominum Immortalitas undequaque perfectissima erit. Nam & corpora damnatorum erunt immortalia: sed (heu!) sic illa semper vivent, ut semper moriantur, ad æternam laniam velut perpetim renascantur. At verò corpora beatorum non ferro, non igne, non aquis, non veneno, re nulla lædi poterunt. Hinc illa vel mediis inferorum flammis illata, vel mari medio tuta, vel inter mille curulum tormentorum globos secuta, vel medio serpentum æervo salva, ut quæ nec pati possunt amplius nec mori. Hanc corporis beatissimam

1. Cor. c. 15.
v. 42.

Ibid. v. 53.

Corpus
gloriosum
lædi;

Apoc. c. 21.
v. 4.

Nec ab ullo
quidquam
poterit;

Pf. 83. v. 3.

Immortalitatem vaticinatus Joannes: *Mors*, inquit, *ultrâ non erit*, neque luctus, neque clamor, neque dolor erit ultrâ quia prima abierunt. Quisquis eximius est à morte, ab omni mortis comitatu, ab omni morborum & dolorum agmine nec vel minimum lædi potest. Mortis imperium Plutonis regno conclusum est: Ad superos mors nulla penetrabit.

Visus est sibi Archimedes id artem reperisse, quâ totum commoveret Orbem terrarum, si vel passum unicum à terrâ liberum haberet. Promissum audax. Cras credam, hodie non. At verò beati cælitres hoc poterunt, quibus omnis terrarum Orbis ut pila erit, quâ datim luditur. Samsosem ad hos gigantes infantulum dicemus. Philosophorum scitum est: Omnis passio fit per actionem agentis in passum: At corpus gloriosum à nullo quidquam pati poterit, soli animo quem vestit subiectum; rebus aliis omnibus superius, omnibus fortius, inviolabile, invictum. Beati corporis forma non deflorescet, robur non deficiet, sanitas non mutabit, vita non clanguescet, semper vivacissima. Gratulatus sibi Rex David de futuro hoc statu: *Cor meum*, inquit, *& caro mea exultaverunt in Deum virum*. Etas Beatorum floridissima, nulli obnoxia senio, virili, sic dicam, juventutis gaudens, æta-

tis Christi æmula. Paulus id asserens: *Donce, ait, occurrat* Ephes. c. 4. *mus omnes in virum perfectum, in mensuram ætatis plenitudinis Christi*. Cuiusvis beati corpus, eodem teste, Christus Philip. c. 3. *conformatum corpori claritatis sue respicitur*. Nemo inter beatos luscus aut cæcus, nemo deformis aut mutilus, nemo debilis, aut claudus, nemo pumilus aut monstruosus, nemo vel minimum defectivus. Neque tamen ne-refurgens, get Augustinus eâ quemque staturâ posse resurgere quâ defunctus est, modò ablit deformitas.

Dos altera gloriosi corporis est *Subtilitas*. *Seminatur* Sed subtile corpus animale, inquit Paulus, *surget corpus spirituale*. Spirituale vocat non quod ossibus & carne careat, non le- ritale vocat, sed quod spiritui ex integro subiectum sit ad æreum, quemadmodum verò Christus sepulchrum exiit immoto saxo, illaso signo: quemadmodum ad discipulos januis clausis, & in cælum em- pyreum orbibus cælestibus non disjunctis penetravit, quavis & ossibus constaret: & carne; ita Beatorum quilibet vel Babylonica vel Ninivetana mœnia, vel omnes montes penetrare poterit. Non ferreus, non vel centum cubitis crassus paries obtare poterit ulli corporum beatorum. Sit terram inter cælumque mons, unus, & spatium hoc omne obstruat, momento seu brevissimo tempore gloriosum corpus penetrabit. Radium solare cogita, vitrum penetrat; vitrum tamen nec dirigit nec lædit.

§. II.

Tertia gloriosi corporis conditio, *Agilitas*. *Seminatur in infirmitate*, *surget in virtute*. Admirabile gaudium, sed nobis planè inexploratum, sic volare posse, & quidem tam felicibus aliis, ut five in cælo esse placeat, five in terrâ, illic momento panè Beatorum quilibet sit, ubi esse voluerit. Isaias id prædicens: *Qui sperant in Domino*, inquit, *inquit, fortitudinem, assumunt pennas sicut Aquila volabunt*. Placet esse vicinum solio Christi, proximum stare parentibus; cominus contemplari terram medio ære pendente? vel sidera in alto suspensa? Continuo ibi erit beatorum quivis, ubi esse voluerit. Neque hic temeraria per cælum discussio somnanda. Hæc omnia sine turbis ad nutum exactissima rationis fient. *Fugebunt iusti & tanquam scintilla in arundine discurrunt*. Cum frutem aut nemus incenditur, nihil velocius est scintillis. Sed tarda est earum velocitas, si ad Beatorum volatus conferatur.

Hipponensis Præsul admirandus: *Certe*, inquit, *ubi volet spiritus, ibi protinus erit & corpus, sicut Angeli*. Neque sua tantum, sed & alia quæcunque ingentia corpora celeritè movere poterunt Beati; velut Angeli, quibus nihil est negotii arbores eradicare, turres dejicere, exercitus disflare, fontes durare, amnes in ortum revocare, mare pigrum colligare, turbines & ventos impellere, diem tollere, noctem tenere, stellas evellere, cælum deponere, terram suspendere, manes sublimare, montes diluere, sidera extinguere, tartarum illuminare. Hæc Angeli in facili sunt. Angelus supremum è cælestibus Orbem tam celeri rotatu circumagit, ut nec sensu, nec animo id capiamus. Ejus rei specimen præbuit Angelus qui Abacuc cum messorum delitiis è Judæa in Babylonem quingentis miliaribus distantem transtulit momento. Beati, Christo testè, erunt sicut Angeli Dei.

In Orbe hoc nostro, corpus quod corrumpitur aggravat animam, & terrena inhabitatio deprimit sensum multa cogitantem. In hac valle omnia suo nutant ruuntque ponderè: hic jam plumbei sumus, futuri aurei si velimus. Nunc motus noster testudineus est, brevè aquilas & sagittas superabimus. Ibunt, inquit Ezechiel, & revertentur instar fulguris.

Quarta gloriosi corporis conditio, *Claritas*. Quot sanctorum hominum, mortales etiamnum, miro splendore radiabant? Quot Christiani Martyres ergastulorum

Angelum
loco ad
cum mori
non transi
medio, ge
dant quæ
limi, ego
Loc. sup. cit.

Ang. l. 12. d.
civili, c. 6. d.

Certe per
tem celi,
terra, illu
mentum.

Matth. 6.
22. v. 30.
Sap. c. 9.
v. 15.

Ezechiel.
v. 14.

rum tenebras cælesti die collustrant: Quot amici Numinis inter precandum insolita luce perfusi sunt? Quoties oculis etiam incredulis fulgor insolitus in hac vitâ oblati?

Cæsar. Hei. Herbach. h. 12. miracl. sui avic. 54. Ajunt in Parisiensi olim Academiâ virum literarum ægotasse. Cùmque is in morbo, ut fit, amœniore cogitatione tempus fallere institueret, futuram beatitudinem sibi sumpsit considerandam. Hic hæere non nihil & subdubitare cœpit, quâ ratione fieri posset, ut corpus eluto fictile, splendore cerneret cum sole? Mox tantus è decumbentis pedibus emerit splendor, ut oculos avertere coactus Christo ingentes gratias meminere ob tam luculentum beatitudinis futuræ testimonium.

Sap. 6. 3. v. 7. Dim. 6. 12. v. 3. Phil. 2. 3. v. 21. Verissimè fulgebunt iusti. Nam corpus seminatur in ignobilitate, surgit in gloria. Quod Hebræus vates Daniel confirmans: *Qui docti fuerint, ait, fulgebunt tanquam splendor firmamenti; & qui ad iustitiam erudunt multos, tanquam stellæ in perpetuas æternitates.* Nec Paulus aliter: *Reformabit corpus humilitatis nostræ, inquit, configuratum corpori claritatis sue.* Cui plus beatitudinis, plus & splendoris erit, cum admirabili pulchritudinis excellentiâ, quam nec macula, nec navulus ullus, nec ruga, nec aliud quidquam temerabit, quod placere non possit. Et quantum dabunt fulgoris ea corpora, quæ Christi causâ plagis & verberibus multata, vibicibus, & ulceribus turgida, flagris confecta, spinis flagellata, malleis aut cochleis contrita, forcipibus & pectinibus lacerata, largis pateris suum propinabant sanguinem Crucifixo Domino? Hæc corpora velut encausta mirissimi splendoris gemmas ostentabunt. Sed quod mirius est, ajunt corpora Beatorum fore velut diaphanum vitrum, aut pellucidissimum crystallum; ita ut omnis interior symmetria nervorum, ossium, venarum, partiumque ceterarum omnium oculis è toto pateat. Verissimè Joannes: Tunc, inquit, apparebit quid erimus. Nunc corpora nostra velut arbores in brumâ sunt sine frondibus, sine floribus sine fructibus, sine honore: hæc tamen omnia ver æternitatis explicabit, frondes & flores, & fructus, & honores omnigenos daturum.

Mar. 6. 9. v. 5. & 6. Petrus Apostolus in rupe Taboreiâ in solito aspectu raptus, & gaudio subsultans: *Bonum est, inquit, nos hic esse.* Mox velut architectus ædificium dicat, jam jam ad mortuus manum structuræ, ne gaudii tam insperati amœnitas exvanescat. *Non enim sciebat, ait Marcus, quid diceret.* Hic Augustinus: *Si unica, inquit, mellis guttula è paradiso, sic omnem vanitatis sitim extinxit, quid faciet inextinguibilem voluptatis pelagus? Si unicus gloriae divinae radius sic mentem affecit, quid sperandum est gaudii post superatam hanc maroris vallem, cum ipsum sese divinitatis iubar in caliculis omnes largissime diffunderet?*

§. III.

Hoc loco Patientiam ostendo & quidem utrâque manu. Hic extra cælum Mors imperat, hic morbi Mortis famuli, hic ingens miseriarum agmen, & longissima calamitatum series in regno suo sunt, domi suæ sunt. Quocunque aciem flectamus, Mortis plena sunt omnia. Nihil hic uspiam tam vitale, aut firmum, quod Morti non pendat tributum: Omnes Mortis stipendarii sumus. Sed Patientia, obsecro, Patientia, Patientia. Brevi meliora. Levius si Patientiâ quidquid corrigere est nefas. Levi momento hæc omnis vita vertitur. Brevi dies aderit, qui detracto sacco, immortalitatis purpurâ nos vestiet. Tantisper non indignemur tam miseræ vestis quamdiu Deo visum, feramus saccum. Tolerando sic levior. Hic quidem nostra corpora tam non subtilia sunt, ut ea vel paries ligneus, vel asser unicus impediatur, & progressum listat. Pecudes, pisces, aves multò nobis beatiores, quibus mira velocitas, aut etiam volatus est concessus. Aves per aërem liberrimè commeant, idque celeritate mirâ; pisces per aquam ad instar jaculi feruntur.

tur. Hæc cernimus, sed assequi nequimus: nihil minus corpori quam volare licet, animo licet.

Quod Dædalum dixisse jam supra memoravimus, id etiam Christiana generositas dicat, ita loquatur cælestium amator: *Etsi omnes mihi domus pessulum obiciant, etsi undique sim exclusissimus: Terras licet & undas obstruant; at cælum certè patet, ibimus illuc, ibimus, ibimus.* Hoc iter nemo mihi clausit, hunc mihi volarum nemo prohibuerit. *Omnia possideat, non possidet athera Mundus. Ibimus in cælum, ibimus.*

Rudolphus II. Imperator augustæ memoriæ, unicam Symbolum hanc voculam? *Adsit*, pro symbolo sibi delegit. Vox Rudolphi ista scutis, vestibus, signis, tapetibus, vexillis, parietibus, muris hærebat fixa. Quinque solum litterulæ hunc omnino sensum repræsentabant: *Adjuvante Deo superabo imperatorem Turcarum.* Laudanda in Imperatore fiducia, ingenium, & excelsus animus imitandus. Ita quicquid Christiani sanguinis est, hoc imperatorum sibi symbolum vindicet, cùmque res suas senserit vel turbatissimas, hoc identidem ipse sibi occentet, *Adsit, Adsit, Adsit.* Quid trepidas fugitive, quid formidolose miles expallescis? *Adsit.* Euge dic, *Adjuvante Deo superabo inferorum tyrannum.* Adjuvante Deo superabo innumera turba menta, iniquissima tempora, infinitas tentationes. Dic iterum, dic centies, dic millies, adjuvante Deo superabo ipsum Tartarum, & omnes tartareos exercitus. Et hanc ego victoriam paravero amore cæli; ita me Deus adjuvet. Cælum certè patet, ibimus illuc.

Quid hic amplius moramur? Subtilitas corporum nostrorum aut agilitas hic nulla est: Non tantum non volamus; vix repimus. Cùm maximè festinamus, testudines sumus. Multis sæpe annis ædificamus, & struimus, sed in aëre: Demum structura omnis evanescit. O plumbeos homines! Quin ergo mentem liberam expedimus, quin animo aptamus alas, & sequimur prævolantem. Et en regium ducem, qui tanquam alis sibi mer jam affixis: *Volabo, inquit, & requiescam.* Volemus, *Psalm. 54. v. 7.* & requiescamus. Hic extra cælum in tenebris nascimur, vivimus, morimur. Omnis Mundi gloria, favillæ ac sumus: *Omnis caro fenum, & omnis gloria ejus tanquam flos.* *Isa. 6. 40. v. 6.* Heu quantis ignorantie tenebris premimur, quam altâ nocte mergimur! Sed & hic nostra duret Patientia: Dies æternitatis affulgebit brevè, æternâ cingemur luce.

Mardocheus dum velut columbula à milvo capta sub unguibus Amani trepidabat, jejuniis se maceravit, vacavit precibus, pro veste cinerem & saccum, pro lectulo pavementum habuit. Hoste capitali sublato, purpurâ & torque conspicuus, jamque proximus regi, tantò esse cœpit beatior, quantò antè fuerat calamitosior. Calamitas virtutis thalamus, calamitas divini favoris Calamitas nuntius; calamitas beatitudinis prodromus est: A calamitate virtutis est mitate spes & desiderium cæli nascitur: calamitas cælum ipsum referat. Quantumvis ergo calamitosissimi, volemus & requiescamus, prævolantem sequamur regem.

Hic ipse rex, etiamnum pastoritius juvenis cùm in Goliathum solus pugnaret, peram sagulūque rusticum pro lorica habuit. Post pugnam & victoriam, regis Jonathæ vestibus indutus est. Ita & nos etiamnum in arenâ versamur, nunc luctæ tempus est, & pugna: Vincendum jam, aut moriendum. Victoriâ obtentâ immortalitatis cyclade ornabimur. Arca fœderis dum per desertum exulat, corio velatur, in templo reposita auro tegitur. Nos itidem jam sacco regimur: sed patientia, paulò post immortalis gloriæ veste donabimur.